Gordon R. Dickson

PREZENŢĂ DE SPIRIT [1]

[1] Titlul original: ***Sleight of Wit***; Publicată prima dată în Analog Science Fact -> Science Fiction, Dec. 1961. În limba română a apărut în revista Quasar nr. 6-7/1993. Traducerea: Smaranda Zănescu.

Era bună planeta. Atât de bună că merita calificativul „clasa-ntâi”. Hank Shallo îşi şterse buzele cu dosul mâinii sale pătrate, păroase şi degetele noduroase, puse jos ceaşca de cafea şi-şi plasă nava pe o orbită în jurul planetei.

Orbita avea o uşoară deviaţie deoarece giroscopul necesita o verificare amănunţită, dar Hank era obişnuit cu anomaliile, fiindcă şi filtrul de cafea trebuia potrivit la o temperatură mult mai joasă decât scria în instrucţiunile sale de folosire.

Făcu automat corecţia orbitală, în timp ce privea planeta pentru a descoperi un loc bun pentru coborâre.

Hank era un „cercetaş-interplanetar”, un pionier interstelar de cursă lungă, călătorind cu o navă individuală, în căutarea altor planete bune de locuit pentru pământeni. Fusese luat ca model al cercetaşului interstelar de o agenţie guvernamentală de publicitate la ultima lui întoarcere pe Terra. Imaginea era tridimensională şi color, reprezentându-l pe Hank într-un costum spaţial azuriu şi foarte bine mulat pe trup, neglijent întredeschis la gât, şezând în faţa luminiţelor strălucitoare de pe panourile de comandă ale unei nave-cercetaş individuale, ce nu era de fapt decât o machetă în mărime naturală a unei astfel de nave. Practică şi ordonată, cabina, de la cuşeta elegantă, stil Pullman, la rastelul cu arme bine unse, strălucind la locul lor, îl înconjura cu un aer familial. Într-un colţ era aşezată o chitară.

Realitatea arăta puţin diferită - Hank, într-o pereche de pantaloni scurţi, de culoare kaki, şedea în faţa unor butoane nenorocite ce se presupuneau a comanda nava „Andnonyoudont”. Practică, dar nicidecum ordonată, micuţa cabină, de la patul nefăcut la rastelul pentru arme, unde atârnau spade bine unse, o secure, o lopată, un patent etc. În spaţiul rezervat muniţiilor erau cinci batoane de dinamită total demodată şi, bineînţeles, neinclusă în inventarul navei. Hank, în timpul discuţiilor pe care le purta în rarele sale întoarceri pe Pământ, devenea liric când venea vorba despre dinamită.

— Se poate spune că e o unealtă, dar şi o armă. Te ajută să scapi, dar şi să arunci în aer. Singurele lucrări la care nu te poate ajuta sunt gătitul şi făcutul patului.

Într-un colţ zăcea o chitară veche.

După al nouălea tur, Hank avea o hartă completă a planetei ce o survola. Se duse deci în sala computerului şi alese din cele trei continente ale planetei, locul în care erau cele mai bune condiţii de coborâre. Branşă apoi totul pe pilotul automat şi se duse să tragă un pui de somn.

Se trezi brusc când „Să nu faci asta" se pregătea să asolizeze într-o poieniţă înconjurată de copaci şi destul de frumoasă pentru a putea fi comparată cu un părculeţ. Ce instinct îi încunoştinţase de primejdie nu va şti niciodată, cert este că doar cu o clipă înainte era adormit, ca apoi, dintr-un salt, să se găsească la jumătatea distanţei dintre pat şi panoul de control.

Impactul zdruncină nava cum numai o mână de uriaş ar fi putut s-o facă. Se împiedică şi reuşi să vadă într-o fracţiune de secundă cum cel mai apropiat perete al cabinei se prăbuşeşte asupra sa şi în timp ce-şi pierdea cunoştinţa avu ocazia să admire cea mai frumoasă explozie de stele ce-o văzuse vreodată.

Încercă din nou să se ridice - de data asta îl oprea o durere ascuţită în cap datorată probabil şi cucuiului din mijlocul frunţii. Se ridică totuşi, ameţit, şi reuşi să parcurgă cu propriile sale picioare spaţiul până la dulăpiorul cu medicamente, observând în trecere, cu oarecare detaşare că nava se afla în sfârşit pe sol. Pe un ecran avea o imagine din exteriorul navei, o parte din poiană.

Cu cinci ani în urmă ar fi început imediat explorarea. Acum îl interesa mai mult aspirina. După ce o înghiţi şi se asigură că excrescenţa din mijlocul frunţii nu sângerează şi chitara nu suferise de pe urma impactului, se întoarse spre ecran, se aşeză pe scaunul de pilotaj şi începu să plimbe camera de luat vederi pe toată suprafaţa poienii. Pe ecran apăru o formă înaltă, de culoare gri.

La capătul celălalt al poienii se afla o altă navă. Era o dată şi jumătate mai mare decât „Să nu faci asta”, nu semăna cu nici o navă pământeană, după cum îşi amintea Hank, iar în locul unde ar fi trebuit să-i fie vârful avea o ciudată turelă din care ieşea o pereche de tuburi scurte, goale pe dinăuntru şi care aduceau înspăimântător de mult cu ţevile de tun. Erau îndreptate spre nava sa.

Hank fluieră primele note din „Deseară o să-mi fie cald în vechiul oraş” şi se opri brusc. Se uita fix în camera de luat vederi a celeilalte rachete.

— Păi, spuse după un timp pereţilor ce-l înconjurau, să fim doi în acelaşi timp, în acelaşi loc, e o şansă de unu la 10 bilioane. Se părea însă că aşa era. Dar afirmând asta, nu modifica deloc situaţia.

Hank se ridică greoi, se îndreptă spre filtrul de cafea şi îşi turnă o ceaşcă. Se aşeză la loc în scaunul pilotului, în faţa butoanelor de control şi ascultă pe bandă datele despre calibrele armelor navei sale. Nu spunea prea multe, spre marea sa surprindere, dar acest câine de pază, mecanic, computerul, îl informă că nava fusese prevăzută cu aparatură pentru a produce diverse forme de radiaţii. Din acel moment fu foarte atent să nu mai atingă nimic. Gândul la cele cinci batoane de dinamită îi revenea mereu. Expansiunea rasei umane spre stele o adusese în contact cu câteva forme de viaţă care puteau fi numite inteligente, dar nici una, din câte văzuse sau auzise Hank, nu ajunsese la un asemenea grad de inteligenţă care să-i permită efectuarea de zboruri spaţiale.

— Cu o mică excepţie, băieţaşu’ lui tăticu’, îşi spuse Hank.

Desigur! Cât se poate de natural!

Din păcate, nu era o problemă soluţionabilă cu dinamită. Călătorul străin era vizibil înarmat. Iar el cu a sa „Să nu mai faci asta”, cu cinci pachete de dinamită şi cu nişte unelte... Hank se reaşeză pe scaun, începu să-şi bea cafeaua cu înghiţituri mici şi întoarse situaţia pe toate părţile. În final ajunse la concluzia că singurul lucru care ar fi avut o cât de

mică şansă de a-l ajuta erau cam 50 de uncii de materie cenuşie amplasată deasupra sprâncenelor sale. Forța cât putea acest unic lucru, când fuzelajul navei începu să vibreze la intervale scurte. Vibrațiile se grupau în serii mici de bâzâituri. Hank se repezi în sala calculatorului - biblioteca de date, cum o numea el şi întrebă cam ce crede despre această nouă situație.

— Se pare că nava străină încearcă să comunice cu tine, îl informă „biblioteca".

— Încearcă să înțelegi ceva din toate chestiile astea - ordonă Hank. Dar nu-i răspunde nimic. Cel puțin nu chiar acum.

Reveni apoi la gândurile sale. Unul dintre cele mai neplăcute aspecte ale profesiei lui - care fusese accentuată în materialul publicitar al cărui erou fusese - era faptul că la fiecare întoarcere pe Pământ, la Cartierul General trebuia să urmeze un program riguros, care cuprindea cursuri, lecturi şi diverse ştiri. Scopul acestor programe sâcâitoare era să-i țină la curent, pe el şi colegii lui, cu ultimele descoperiri ştiințifice susceptibile de a putea fi folosite în misiunile viitoare. Din păcate, ar fi trebuit să-l informeze practic despre tot ce petrecuse de la plecarea sa în călătorie, asta dacă urmărea cursurile, bineînțeles. Ideal ar fi fost ca un cercetaş spațial să ştie tot, de le psihologia unui furnicar african până la limba de pe Zyria. Cum toate astea erau aproape imposibil de receptat şi înmagazinat, se recurgea uşor la cele mai semnificative descoperiri şi informații. Toate informațiile noi erau însă încorporate în cristalele Bibliotecii. Din punctul de vedere al lui Hank, greutatea consta în a-ți aduce aminte ce să întrebi şi cum să întrebi pentru a obține o informație. Una din chestiunile discutate la ultima revenire pe planeta lui Hank era o teorie controversată. Savantul „Nu ştiu cum" susținea că o rasă cosmică interesată de aceleaşi planete ca şi rasa umană, nu numai că arată ca oamenii, dar şi acționează ca ei. Hank închise ochii.

— Bandiți, începu să spună, bobiță, boabă de dafini,

cataramă, 16 mai, sinusuri, ciclice, dumicați, pâine cu lapte... Bibliotecă, Walter M. Breadon! „Speculații asupra reacțiilor extratereştrilor”.

Se auzi un declic uşor şi aproape instantaneu apăru în fața lui Hank un ecran pe care scria următorul text: „să ne amuzăm nițel - începea textul - cu câteva speculații asupra personalității şi naturii unui cercetaş stelar extraterestru, pe care l-ați putea întâlni chiar dumneavoastră...” Hank se aşeză şi începu să citească.

Douăzeci ce minute mai târziu Hank îşi împrospătase memoria cu faptul că Breadon susținea că un extraterestru, ca cel ce se afla în fața navei sale, fie reacționează identic cu un pământean, fie foarte apropiat şi aceasta datorită faptului că evenimente asemănătoare în dezvoltare precum şi mediul, în mod necesar, i-au făcut asemănători pământenilor.

În acel moment se făcu auzit sunetul strident al alarmei.

— Ce-i? se adresă el Bibliotecii, după ce apăsă butonul de contact.

— Nava străină a ajuns desigur la concluzia că poate comunica cu dumneavoastră prin metodele obişnuite şi acum solicită contactul.

— Bine, spuse. Mă întreb doar dacă n-o fi printre ăştia şi vreunul care să facă excepție de la regula lui Breadon.

— Regret, nu posed această informație.

— Oof! Bine. Pregăteşte-te să traduci.

Hank cuplă compartimentul pentru comunicații. Ecranul luminat din față îi oferi imaginea unui individ complet chel, căruia îi lipseau până şi genele, cu oasele nasului foarte proeminente, cu o gură cu dinți şi cu o bărbie care nici nu-şi justifica osteneala pronunțării cuvântului ce-o denumea, care dădea impresia unui cap de broască îngropat într-un gât gros. Individul se holbă o bună bucată de vreme, apoi începu să bolborosească ceva. Din când în când se îndepărta, apoi se apropia iar, holbându-se nestânjenit. Hank, ținând degetul pe recepție, se întoarse spre Bibliotecă şi întrebă: „Ce zice?”

— Mai am nevoie de câteva date. Probabil că dacă îi vorbiți, va vorbi din nou...

— S-o crezi tu! spuse Hank privindu-l pe străin.

Acesta îl privi atent, se priviră apoi o bucată de timp şi dintr-o dată străinul îşi începu bolboroseala. De data asta, bolborosi, nu glumă. Îşi mai flutura şi pumnul prin aer. Cam slăbănog pumn, în comparație cu gâtul!

— Ei? îşi întrebă Hank Biblioteca, după ce străinul tăcu din nou.

— Primul mesaj: „Eşti arestat".

— Asta-i tot ce a spus?

— Aglutinarea pare a fi o caracteristică principală a limbajului său.

— Bine, mârâi Hank. Dă-i drumu' mai departe!

— Al doilea mesaj: „Ai ofensat autoritățile supreme şi pe reprezentantul lor direct, în persoana celui ce ți se adresează. Eşti arestat şi lipsit de apărare. Predă-te imediat sau vei fi distrus!"

Hank se gândi un moment. „Tradu", spuse Bibliotecii şi apăsă pe butonul de emisie.

— Sîc, sîc, sîc!! !

— Sunt incapabilă să traduc „Sîc, Sîc, sîc".

— Hmm! mârâi Hank, apoi pe față i se întinse un rânjet sardonic.

Începu să râdă în hohote.

— Sunt incapabilă să traduc râsul - spuse Biblioteca.

Hank se învârtea cu scaunul, zgâlțâindu-se de râs. Reuşi să atingă cu o mână butonul de emisie şi-l închise. Ecranul din față se întuneca în timp ce extraterestrul se uita fix.

Hank se ridică dintr-o săritură şi rămase înțepenit.

— Ce-am făcut mamă?! Şi acuma-i închis ecranul îşi dădu una peste frunte cu mâna lui mare şi păroasă şi începu să cotrobăie prin unul din compartimentele cu alimente, înşfăcă o sticlă maro, mărişoară. Lichiorul nu era un component normal al listei de alimente de pe navele cercetaş - din rațiuni mai degrabă spațiale decât de sobrietate - un cercetaş spațial

beat ar fi rezolvat problemele de capul său, ceea ce nu ar fi fost de dorit. Pe de altă parte, ciclul de refolosire a materiei organice de orice natură, pentru transformarea ei în alimente necesare pe navă, necesita mici procedee artizanale. Astfel se puteau realiza la fel de bine şi bere şi carne. Rezultatul ar fi fost că toți cercetaşii spațiali au devenit băutori de bere, în cazul în care ar fi băut ceva. Ei ar fi adus la disperare orice barman sau şef de local. Un grup de cercetaşi spațiali petrecând împreună ar fi comandat o sticlă de bere rece pentru fiecare, pe care ar fi băut-o în prima secundă după ce ar fi fost adusă, apoi ar fi stat cu sticlele goale în față, refuzând să mai comande ceva până nu s-ar fi scurs aproximativ 25 de minute. Apoi întreg ritualul ar fi fost reluat după acelaşi tipic. Un cercetaş spațial hotărât să se pilească ar fi scurtat intervalul dintre sticle. Un cercetaş hotărât să rămână treaz, dar să şi bea, ar fi rărit intervalul. Un amator, stând cu ei într-o astfel de ocazie, ar fi fost eliminat ori din cauza beției, ori din cauza frustrării.

În această ocazie specială, Hank desfăcu sticla cu un bobârnac, turnă pe gât jumătate de litru de bere, apoi o închise cu grijă şi o puse în frigider. Numără foarte atent cutiile cu bere din compartimentul de alimente şi fixă aparatura de producere a berii la potențialul ei maxim.

După toate acestea fu aproape doborât de o nouă criză de râs, dar se stăpâni repede. Se îndreptă spre ecranul stins şi-l comută pentru vizibilitate exterioară. Acesta se lumină şi-i arătă imaginea pajiştii în razele amurgului ce mângâia firele moi de iarbă, precum şi imaginea navei extraterestre, de un gri metalic.

— O zi teribilă pentru picnic - spuse Hank cu voce tare.

— Doriți să consemnez acest lucru? se făcu auzit glasul Bibliotecii care rămase în funcțiune.

— De ce nu? - făcu Hank, apoi începu să se plimbe prin cameră, deschizând vizoare şi mutând lucruri.

Îi veni o idee neaşteptată. Traversă încăperea până la panoul de control şi verifică înregistrările despre

caracteristicile fizice ale lumii de afară - pajiştea obţinuse un certificat de sănătate perfectă. Adăugă bagajelor cutiile pline cu bere, aranjate cu grijă într-un termos şi deschise trapa de comunicare cu exteriorul. Păşi pe solul străin şi-şi alese un locşor confortabil, la jumătatea distanței dintre cele două nave.

Jumătate de oră mai târziu, un foc jucăuş îşi sălta flăcările într-un cerc de pietre, un hamac se legăna între două corpuri din lemn şi mici lucruri utile, cum ar fi dispozitivul de răcire pentru bere şi o cutie etanşă pentru sandviciurile asortate, îi stăteau la îndemână. Se întinse în hamac, îşi acordă chitara, iar la aproximativ 25 de minute dădea pe gât o jumătate de litru de bere. Şi, fapt sigur, berea nu avea nici un efect de îmbunătățire a calităților sale vocale. Motivul pentru care Hank Shallo nu cânta decât în lungile şi singuraticele sale zboruri era acela că nici o comunitate civilizată nu ar fi putut suporta îngrozitoarele sunete pe care le scoteau coardele sale vocale în momentele când „cânta". Printr-o combinație între mituire şi intimidare îl determinase odată pe un instructor local să-l învețe să cânte fără disonanțe, dar rezultatul a fost un fel de zbieret capabil să penetreze pereți de 5 inci grosime şi să spargă ferestre.

Nava extraterestră nu dădea nici un semn de viață. După apusul soarelui, Hank avu plăcuta surpriză să constate că ființele de pe această planetă nu se sinchiseau de părerea proastă pe care o împărtăşea întreaga galaxie în ceea ce privea calitățile sale vocale. O amestecătură de ființe s-au aşezat în cerc în jurul lui. La început crezu că berea i-a stimulat fantezia, dar asta până când o creatură mai mărişoară, semănând a şobolan, începu să cânte în duet cu el.

Dacă vocea lui Hank avea o sonoritate asemănătoare cu a unui ferăstrău în plină activitate, vocea creaturii era pură ca vocea unui înger. Au reuşit o performanță remarcabilă, în ciuda diferenței de ton de vreo cinci octave.

Se făcuse întuneric deplin, când izbucni o lumină

puternică din vârful navei extraterestre. Aceasta măturã pajiştea ca o explozie atomică şi micile creaturi autohtone dispărură printre dealurile lor. Legănându-se în continuare în hamac, Hank îl văzu pe străin îndreptându-se spre el. Extraterestrul împingea o cutie neagră, de mărimea unei valize, pusă pe două roți.

Se apropie de foc şi-şi smuci pantalonii negri, fâlfâitori, cu croială clopot, amănunt ce-i scăpase lui Hank la prima întâlnire vizuală - şi începu să se holbeze la Hank.

— Îmi pare rău, drăguță, eu mi-am uitat translatorul acasă, spuse Hank.

Străinul bombăni ceva, Hank mai ciupi de câteva ori corzile ghitarei şi regretă că nu-l mai are alături pe micuțul băştinaş cu care să cânte în duet „Vechiul cânt de dragoste" care ar fi sunat perfect la două voci.

Străinul încetă să bombăne şi-şi ridică un deget în aer, oarecum supărat, cel puțin aşa i se păru lui Hank, apoi apăsă pe un buton de pe capacul cutiei. A ezitat un moment, după care începu să bolborosească iar, din cutie se auzi, într-o engleză pură, o voce impersonală:

— Sunteți arestat.

— Mai gândeşte-te - spuse Hank.

— Ce vrea să însemne asta?

— Vrea să însemne că refuz să fiu arestat. Bei o duşcă?

— Dacă vă opuneți arestării, vă distrug.

— Ba nu mă distrugi.

— Vă asigur că vă distrug.

— Nu poți - spuse Hank.

Străinul îl privi cu suspiciune.

— Nava mea este înarmată, a dumneavoastră nu este,

— Te referi la jucăriile alea din vârf? spuse Hank. Nu-s bune la nimic. Nu ține pentru mine!

— Nu sunt bune?

— Chiar aşa, drăguță!

— Noi nu suntem din aceeaşi specie, aşa că nu voi permite că ignoranța dumneavoastră să vă conducă la greşeala de a

mă insulta. Ca să mă amuz, vă rog să-mi permiteți să vă întreb cum puteți trăi cu iluzia că cele mai puternice arme descoperite de ştiința cea mai modernă nu au nici o putere asupra dumneavoastră?

— Eu am o armă mai bună - spuse Hank.

Străinul îl privi a două oară cu suspiciune. După un moment cutia spuse:

— Sunteți un mincinos.

— Sîc, sîc - făcu Hank.

— Ce înseamnă sunetul pe cere l-ați produs ultima dată? Translatorul meu nu poate încă a-l înțelege.

— Şi nici n-o să-l poată vreodată.

— Mai devreme sau mai târziu, acest Translator va recunoaşte toate sunetele limbajului dumneavoastră.

— Nu şi un cuvânt aşa şucar ca „sîc, sîc".

— Ce fel de cuvânt?

Se prea poate ca Hank să fi fost mai optimist decât era necesar, dar străinul începu să privească mai nesigur.

— Şucar, ceva care face legătură între Arta şi Ştiința de ultima oră.

Străinul ezită pentru a treia oară.

— Să ne întoarcem la fantasticele dumneavoastră arme. Ce poate fi mai puternic decât un tun nuclear ce poate distruge un munte?

— Ultima Armă, evident, spuse Hank.

— Ultima Armă?

— Bineînțeles! Arma dezvoltă ultimele principii ale Artei şi Ştiinței!

— Ce fel de armă este? întrebă străinul.

— E imposibil de explicat, replică Hank, unui individ care nu cunoaşte comuniunea ultimei Arte-Ştiințe..

— Pot să o văd?

— Eşti incapabil s-o vezi, bătrâne! spuse Hank.

— Dacă-i demonstrezi puterea, te cred, spuse străinul după o pauză.

— Singura posibilitate de demonstrație este utilizarea ei

împotriva ta. Nu acționează decât pe forme de viață inteligentă.

Se întinse până la celălalt capăt al hamacului şi mai destupă o sticlă de bere. După ce o goli pe jumătate observă că străinul nu se mişcase din loc.

— Minți, spuse extraterestrul.

— Un individ primitiv ca tine, spuse Hank în timp ce-şi ştergea cu dosul mâinii urmele de spumă de bere, nu poate gândi altfel.

Străinul se întoarse brusc şi-şi hurducăi translatorul spre navă. Câteva clipe mai târziu lumina de la vârful navei se stinse şi poiana rămase în întunericul alungat doar de pâlpâirile slabe ale focului.

— Ei, spuse Hank coborându-se din hamac şi întinzându-se, cred că asta-i tot pe ziua de azi!

Îşi luă chitara şi se duse la navă. Când se strecură prin trapă avu senzația că ceva de mărimea unui şoarece îi alunecase peste picior şi văzu ceva mic, negru dispărând sub panoul de control.

Înjură tot ce era în cameră, apoi se culcă.

* * *

Se trezi o singură dată în cursul nopții şi ascultă liniştea. Ciulindu-şi urechile, nu putu desluşi decât un vag zgomot de fond. Liniştit, adormi din nou. Răsăritul îl găsi treaz de-a binelea, fredonând ceva de unul singur. Fixă termostatul filtrului de cafea la maximum, închise termostatul camerei şi deschise ambele hublouri lăsând în interior invazia aerului proaspăt de dimineață. Îşi turnă apoi o ceaşcă de cafea, micşoră intensitatea cursorului la filtrul de cafea, puse în funcțiune aspiratorul automat. Aspiratorul se învârti prin cameră şi culese puțin praf şi câteva mici gunoaie pe care le aruncă apoi prin trapă direct afară. Hank mai avu timp să observe în grămada de gunoi câteva piese metalice mobile ce semănau bine cu nişte furnici. Sorbindu-şi cafeaua, se îndreptă spre pupitrul unde se aflau comenzile manuale la navele de tipul lui „Să nu faci asta”. Puse mâna pe o manetă

şi trase. Căzură câteva piese metalice şi aspiratorul - cu un sunet protestatar după cum i se păru lui Hank - le culese conştiincios şi le scuipă afară.

Hank îşi pregătea micul dejun când micul ecran bâzâi, anunțându-l că cealaltă navă dorea comunicarea. Făcu un pas şi răspunse. Pe ecran apăru imaginea extraterestrului.

— Ați avut la dispoziție o noapte întreagă pentru a putea reflecta, spuse vocea impersonală a traducătorului extraterestru. Vă pun la dispoziție 12,375 minute ale timpului dumneavoastră pentru a vă preda. Dacă la expirarea termenului nu v-ați predat, vă distrug.

— Ai fi putut aştepta să termin de mâncat - făcu Hank.

Străinul scoase un sunet furios şi dispăru de pe ecran. Hank reîncepu să-şi facă sandviciurile, fluierând. Fluieratul vesel se transformă într-un fluierat a pagubă şi se trezi curând trăgând cu ochiul la ceas. Decise că până la urmă nici nu-i era aşa de foame. Se aşeză la pupitrul de comandă, în fața ceasului şi începu să puncteze secundele cu degetele.

Nu se întâmplă totuşi nimic. Când ora fatală era depăşită de câteva minute, privi relaxat în jur şi-şi deschise brațele, observând cu uimire că degetele lăsaseră urme adânci în brațele fotoliului. Se sculă şi-şi luă micul dejun. Fixă filtrul de cafea pe automat, astfel încât să înceapă prepararea cafelei în momentul în care va reveni el de afară, îşi luă ceva nou de citit, de pe cel mai înalt raft al bibliotecii, lovindu-se zdravăn cu capul, de manetele duşului în această acțiune, apoi termină de masat cucuiul şi înjură cu sete stropitoarea. Îşi răsplăti eforturile cu restul de cafea din filtru, blocă dispozitivele de control automat în aşa fel încât hublourile să rămână deschise atâta timp cât va sta el afară, îşi luă încărcătura de bere, dar îşi uită hârtiile peste filtrul de cafea, apoi coborî la hamac.

* * *

Patruzeci de minute şi un litru şi jumătate de bere mai târziu, era într-o dispoziție excelentă. Despică cu securea o aşchie dintr-un copac alăturat şi-şi alcătui cu ajutorul unui

par un acoperiş deasupra hamacului. La vremea prânzului, hamacul se legăna confortabil dedesubtul acoperişului improvizat, ghitara îi era acordată, iar băştinaşii erau prezenți la concert. Cântă, cam o oră acompaniat în terțet de creaturile semănând cu şobolanii, apoi mâncă. Se pregătea tocmai să tragă un pui de somn în hamac în momentul în care apăru extraterestrul împingând de zor traducătorul. Când ajunse la „câmpul de bătaie" se opri. Hank era relaxat, cu picioarele întinse pe cel mai înalt capăt al hamacului.

— Hai să discutăm, spuse extraterestrul.

— Hai, spuse şi Hank.

— Voi fi sincer.

— N-ai decât.

— Şi aştept şi acelaşi lucru şi de la dumneavoastră?

— De ce nu?

— Amândoi - spuse extraterestrul - suntem ființe inteligente şi facem parte dintr-o cultură cu înalt nivel ştiințific. În ciuda diferențelor dintre noi, avem totuşi multe interese comune. Trebuie să luăm în primul rând în considerație coincidența uimitoare care ne-a adus pe amândoi în acelaşi loc al aceleiaşi lumi şi exact în acelaşi timp.

— Nici nu-i chiar aşa o coincidență, răspunse Hank.

— Ce doriți să spuneți prin aceasta? întrebă străinul extrem de mirat.

— Pare destul de logic, spuse Hank, întinzându-se mai comod în hamac şi acordându-şi cu atenție ghitara, ca ai tăi şi cu ai mei să se fi întâlnit şi până acum. Probabil că au fost foarte aproape unii de alții de nenumărate ori, dar nu cred că trebuie să-ți amintesc faptul că spațiul este destul de măricel. Nava ta şi nava mea se poate să fi bâzâit una pe lângă alta de o mie de ori, fără să se fi băgat în seamă reciproc. Cel mai logic loc de întâlnire era o planetă pe care o doream amândoi. În ceea ce priveşte aterizarea în acelaşi loc, eu mi-am programat nava să-şi aleagă cel mai bun loc de aterizare. Presupun că şi ție ți-a dat prin cap acelaşi lucru!

— Nu intră în atribuțiile mele să vă dau informații, spuse extraterestrul.

— Nici nu-i nevoie, mormăi Hank. E clar că civilizațiile noastre sunt foarte departe în spațiu una de alta şi că navele noastre de cercetare s-au apropiat mereu de civilizația cealaltă. Decât să botezi întâlnirea noastră „coincidență", mai degrabă spune-i inevitabilă. Şi-i făcu cu ochiul extraterestrului. Şi presupun că te-ai gândit şi tu la asta înainte să ți-o spun eu.

Străinul ezită un moment.

— Văd că nu pot să vă descurajez.

— Vai, dar dacă vrei, poți să mai încerci, replică Hank cu generozitate.

— Nu. Voi fi extrem de sincer.

— Faci cum vrei.

— Dumneavoastră ați prezentat situația actuală la fel de corect cum aş fi reprezentat-o eu însumi. Şi stăm unul în fața celuilalt, înarmați. Nici nu se poate pune problema ca unul din noi să-l lase pe celălalt să se întoarcă teafăr la ai săi. Nu putem garanta nici unul că cealaltă civilizație nu ne este ostilă şi extrem de periculoasă. Deci, fiecare are datoria de a-l captura pe celălalt. Îi făcu cu ochiul lui Hank. Am sau nu dreptate?

— Îhî!

— În momentul de față, fiecare din noi se găseşte într-o situație critică. Nava mea este prevăzută cu dispozitive agresive, care după toate concluziile ştiințifice sunt capabile să vă distrugă nava instantaneu. Logic, depindeți de îngăduința mea. Totuşi, în mod cu totul şi cu totul ilogic, dumneavoastră negați această evidentă.

— Îhî!

— Dumneavoastră afirmați că vă bazați pe o armă invizibilă, care este mult mai puternică decât a mea şi mă faceți să depind eu de dumneavoastră. În ceea ce mă priveşte, cred că mințiți. Dar, pentru securitatea alor mei nu pot să-mi permit să iau o hotărâre numai după ce gândesc eu. În cazul

în care aş acționa aşa cum cred eu şi lucrurile s-ar dovedi împotriva mea, aş fi responsabil pentru un sinistru.

— Da, într-adevăr, aprobă sobru Hank.

— Oricum, în mintea mea rămâne o zonă de incertitudine. Dacă sunteți atât de sigur de superioritatea armei dumneavoastră, de ce ezitați să mă considerați prizonierul dumneavoastră?

— De ce, frățioare? Hank coborî uşurel şi se aplecă spre străin cu un aer confidențial. Ca să fiu sincer, ca şi tine, pentru că eşti lipsit de apărare. Şi, în afară de asta, am de gând să mă stabilesc aici!

— Să vă stabiliți aici? Vreți să spuneți că veți construi aici o reşedință?

— Bineînțeles. E planeta mea.

— Planeta dumneavoastră?

— La noi e cam aşa, spuse Hank binevoitor, te poți considera stăpân pe el.

Pauza pe care o făcu extraterestrul fu lungă.

— Acum sunt sigur că sunteți un mincinos, spuse.

— Păi, crezi ce vrei, spuse Hank mieros.

Extraterestrul se uită fix, nevenindu-i să creadă.

* * *

— Nu-mi oferiți nici o şansă, spuse extraterestrul într-un târziu. Eu vă fac o propunere. Vă voi oferi dovada puterii de distrugere a tunului meu dacă şi dumneavoastră îmi veți dovedi puterea de distrugere a armei dumneavoastră. Apoi vom trata problemele în alte condiții, indiferent de rezultat.

— Din nefericire, spuse Hank, arma asta a mea este invizibilă şi indestructibilă.

— Aşa stând lucrurile, spuse străinul întorcându-şi traducătorul spre propria-i navă, nu-mi rămâne decât să vă consider un mincinos şi să risc, încercând să vă distrug prin orice mijloc.

— Hei! Ia stai puțin, spuse Hank făcând câteva genuflexiuni ostentative.

Cei doi erau cam de aceeaşi înălțime, dar Hank părea să

aibă avantajul câtorva kilograme.

— Voiai să tratăm chestiunea ca între bărbați? Eu sunt gata! Fără arme. Îți propun o luptă dreaptă, sportivă.

— Nu sunt nici sălbatic, nici nebun, replică extraterestrul.

— Bâte? întrebă Hank plin de speranță. Cuțite?

— În nici un caz!

— Bine, spuse Hank nemulțumit. Alege tu. Du-te spre pierzanie. Eu mi-am chinuit mintea să te scap de belea!

Extraterestrul stătea cuminte şi părea că gândeşte.

— Dați-mi voie să vă mai fac o propunere, spuse el într-un târziu. Toate alternativele propuse de dumneavoastră vă conferă avantaje certe să acționăm prin inversare. Să schimbăm navele.

— Cee? țipă Hank.

— Vedeți, nu sunteți deloc interesat într-o întrecere cinstită!

— Ba sunt! Dar să schimbăm navele... De ce să propui să mă predau necondiționat în clipa asta?

— Pentru că, din păcate, nu ați face astfel!

— Păi nu-i nici o diferență între astea două! țipă Hank.

— Cine ştie? spuse extraterestrul. Este posibil ca dumneavoastră să învățați tunul meu înainte ca eu să învăț mânuirea armei dumneavoastră!

— N-ai să reuşeşti niciodată, crede-mă! răspunse Hank.

— Sunt gata să încerc această ultimă şansă.

— Dar e ridicol.

— Foarte bine. Şi extraterestrul se întoarse. Deci nu am altă alternativă decât să fac tot ce-mi stă în putință pentru a vă distruge.

— Ia stai, spuse Hank. Bine. Sunt de acord. Dar lasă-mă să mă duc la nava mea doar un minut, să iau ceva strict personal.

— Nu. Nici unul dintre noi nu va face asta, pentru a preveni tentația instalării unei capcane. Schimbăm navele acum, fără ca vreunul dintre noi să se întoarcă la propria navă.

— Bine. Stai să vezi, spuse Hank făcând un pas spre străin.

— Înapoi, spuse străinul. Sunt conectat cu tunul navei mele.

— Hublourile navei mele sunt deschise. Ale tale nu-s.

Extraterestrul atinse cutiuța neagră. În spatele său, hublourile navei sale se deschiseseră, dând la iveală o uşă interioară care ducea spre o cameră întunecată.

— Voi lăsa traducătorul la intrarea navei dumneavoastră. Sunteți de acord?

— De acord, spuse Hank. Începu să meargă spre nava extraterestrului, uitându-se înapoi peste umăr. Extraterestrul începuse să-şi împingă cutiuța neagră spre nava lui Hank. Pe măsură ce se îndepărtau unul de altul, fiecare îşi mărea viteza. La jumătatea distanței spre nava străină Hank se surprinse alergând. Se cățără până la hublourile navei şi, pe când intră, îl văzu pe străin introducând în navă cutiuța neagră.

— Hei, strigă Hank. Doar ai promis că…

Închiderea automată a hubloului navei îi curmă protestul la jumătate, îşi dădu seama că fusese construită solid, pentru forță, nu pentru viteză.

— Trebuia să o examinez din exterior… Se adresă el navei extraterestre. Oricum tot n-ar fi fost mai bine. Îşi privi ceasul de pe piept. Îi dau trei minute. Precis că el n-a pierdut timp să caute butoanele de control ale hublourilor. Îşi privi minutarul. Când trecu de două minute şi jumătate, porni înapoi spre propria navă. Ajunse la hublourile închise şi-şi strivi degetele în căutarea butoanelor exterioare de deschidere. Le găsi şi le acționă.

Hubloul alunecă lin. Din navă năvăli o trombă de fum urmată îndeaproape de o trombă de apă. Murat de sus până jos apăru în urma torentului şi dus de el un extraterestru cu o înfățişare jalnică, care gesticulă agitat, bolborosi ceva către Hank, apoi leşină. În interiorul navei un duş torențial îşi sporea debitul. Hank îşi înfipse bine o mână în gulerul extraterestrului şi-l trase înapoi în navă. Mişcându-se în

semiobscuritate, pipăi după butonul duşului şi-l răsuci. Duşul se opri. Hank se ghidă după miros, păşi spre filtrul de cafea şi-l închise şi pe acesta. Puse în funcțiune ventilatorul şi închise hublourile. Abia pe urmă îl puse pe extraterestru pe pat.

* * *

Când extraterestrul făcu ochi, erau deja în spațiu, trecuți de prima etapă a călătoriei rapide (programată pentru trei zile) spre Terra. Extraterestrul deschise ochii şi-l privi pe Hank meşterind absorbit la filtrul de cafea.

— 'neața! făcu Hank, apoi se duse şi aduse mică cutie neagră pe care o plasă în brațele extraterestrului.

— Ce-am greşit?

Hank zâmbi filtrului de cafea. Se aşezase şi reîncepuse să meşterească. Filtrul nu arăta prea grozav. Parcă suferise ceva asemănător unei explozii.

— Am fixat drăcia asta să înceapă să funcționeze când mă întorc, zise. Când s-au închis hublourile, a intrat automat în funcțiune. I-am ataşat dispozitivul ăsta cam acum un an. Dar am uitat că înainte de a pleca am băut ce mai rămăsese din cafea şi a rămas în el atâta zaț cât să poată declanşa o explozie în motoraş.

— Dar apa? Şi fumul?

— Duşul automat reacționează la orice sursă de căldură ce ar putea deveni periculoasă. Când filtrul a explodat, a reacționat şi duşul, inundând locul.

— Dar fumul?

— Câteva foi de hârtie pe care le uitasem deasupra filtrului de cafea. Aşa, spuse Hank terminând de reparat filtrul, era ceva de care avea neapărată nevoie. Dădu un bobârnac prietenesc filtrului şi se ridică. Privi în jos spre extraterestru. Tare mi-e teamă c-ai să cam faci foamea vreo trei zile. Da' imediat ce ajungem pe Pământ le spui la dieteticienii noştri ce poți să mănânci şi-ți sintetizează ei imediat.

Începură să râdă.

— N-o lua chiar în tragic! După ce te obişnuieşti cu noi, o să ne găseşti teribil de umani!

Extraterestrul închise ochii. Ceva ca un oftat veni dinspre cutiuța neagră.

— Deci nu dispuneți de nici un fel de arme, spuse stins.

— Ce spui, frate? spuse Hank aruncându-se pe fotoliul din fața bordului. Cum să n-am arme?

Ochii străinului se deschiseră curioşi.

— Unde sunt? strigă. Am trimis aici roboți. Ți-am examinat nava până la cel mai mic element component. Nu am găsit nici o armă. Nici eu nu am găsit nici o armă!

— Eşti sau nu prizonierul meu?

— Bineînțeles că sunt. Şi ce-i cu asta? Te întreb dacă ai arme. Eu nu le-am putut găsi, dar dumneata susții în continuare că ai o armă. Arată-mi-o! Îți spun sincer că n-o văd!

Hank dădu din cap cu tristețe şi reglă comenzile lui „Să nu faci asta" pentru următorul salt.

— Frate, spuse, nu ştiu ce să cred. Dacă n-o vezi nici acum, după toate câte s-au întâmplat, mi-e milă de ai tăi, când o să-i cunoască pe ai mei! Asta-i tot ce-ți pot spune!